

ข่าวทะเลปัญหา "SCAM"
นับหนึ่ง PDPA อดช่องโหว่ข้อมูลรั่ว

15

ข่าวทะเลปัญหา
"SCAM"

15 นับหนึ่ง PDPA
อดช่องโหว่ข้อมูลรั่ว

ข่าวทะเลปัญหา 'SCAM'

นับหนึ่ง PDPA อดช่องโหว่ข้อมูลรั่ว

ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต

พล.ต.ต.นิเวศน์ อิกาวิติน

รศ.ดร.ทศพล ทรรศนกุลพันธ์

ก ภาควิชาเริ่มต้นด้วยการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือ PDPA (Personal Data Protection Act) ล่าสุด กสทช.จัดเสวนา NBTC Public Forum "กฎหมาย PDPA กับมิติใหม่ของการ

จัดการปัญหา SCAM" โดยเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมถ่ายทอดมุมมอง นายอาทิตย์ สุริยะวงศ์กุล อนุกรรมการด้านการสื่อสาร โทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาองค์กรของผู้บริโภค กล่าวว่า หน่วยงานรัฐและ

เอกชนมีการขอข้อมูลส่วนบุคคลจำนวนมากก่อนได้รับบริการ ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าการกรอกข้อมูลไม่ครบจะได้รับบริการไม่สะดวก ทั้งสับสนว่าช่องทางใดเป็นช่องทางจริงหรือปลอม เพราะโดเมนเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐมีหลากหลาย

มีงานวิจัยทำช่องทางหลอกลวงได้มาก ทำให้ยากต่อการประชาสัมพันธ์เรื่องการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

ที่ผ่านมามีงานวิจัยใช้โมเดลทางจิตวิทยาจากการรู้ข้อมูลส่วนบุคคล และสร้างความน่าเชื่อถือให้ผู้ที่จะถูกหลอกลวงก่อนสร้างความเห็นอกเห็นใจให้เหยื่อติดต่อกลับ รวมถึงสร้างความกลัวจากการแอบอ้างเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องติดสินบนเพื่อให้โอนเงินแล้วรอดพ้นความผิด

ข่าหะละต้นตอ “ข้อมูลรั่ว”

“มีงานวิจัยนำข้อมูลส่วนตัวไปใช้ต่อยอดสร้างเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเหยื่อ ทำให้เหยื่อหลงเชื่อได้ง่ายขึ้น เช่น หากมีงานวิจัยได้ข้อมูลการสั่งซื้อของก็จะเข้ามาหลอกลวงเป็นผู้ส่งของหรือส่งพัสดุ เมื่อรวมกับแนวโน้มพฤติกรรมคนที่ต้องคอยรับเบอร์แปลก เนื่องจากสิ่งของทำให้หลงเชื่อง่าย และการหลอกรั่วของข้อมูลตั้งต้นทำให้เข้าถึงตัวได้ตรงจุด”

ด้าน พล.ต.ต.นิเวศน์ อภิวาติ ผู้บังคับการตรวจสอบและวิเคราะห์อาชญากรรมเทคโนโลยี กล่าวว่า ข้อมูลที่รั่วออกไปมาจาก 1.เจาะระบบแล้วนำไปขายในโลกออนไลน์ 2.ผู้ใช้ถูกหลอกล่อให้กรอกข้อมูลโดยทำเว็บปลอม (phishing) ให้กรอกข้อมูล username และ password แล้วนำไปใช้เจาะระบบจากเดิมที่มักมีการบอกกันว่าโดนแฮกข้อมูล ซึ่งต้องยอมรับว่าบางบริษัทอาจไม่มีกลไกที่จะรักษาข้อมูลส่วนบุคคลได้ตามมาตรฐานสากล หากมีการเก็บข้อมูลแต่ไม่ได้ทำระบบความปลอดภัยจะเข้าข่ายความผิดตามกฎหมายด้วย

PDPA ไปไม่ถึง “บัญชีม้า”

ปัญหาเกี่ยวกับ PDPA ที่พบในการดำเนินงานของตำรวจ คือการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลที่ยังไม่ได้ทำความผิดคือ เป็นความยินยอมของผู้ให้ข้อมูลที่ขายข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อนำไปใช้ในการกระทำความผิด แต่ไม่ได้กำหนดบทลงโทษไว้ การขายบัญชีม้าเป็นตัวอย่างที่ดี ซึ่งหมายถึงการที่มีคนยอมขายบัญชีตนเอง พร้อมเบอร์มือถือในราคา 1,000 บาท ซึ่งยังจับกุมไม่ได้ ถ้ายังไม่มีการนำข้อมูลไปใช้กระทำความผิดจึงถือเป็นความท้าทาย

พล.ต.ต.นิเวศน์กล่าวต่อว่า ปัญหาหลักของ SCAM มี 3 ส่วน คือ 1.ช่องทาง การติดต่อสื่อสาร มีงานวิจัยกรองเบอร์โทรศัพท์ได้ทำให้คนหลงเชื่อ แม้ กสทช. จะพยายามแก้ปัญหาให้มี +697 ขึ้นต้นล่าสุดพบว่ามีงานวิจัยจากต่างประเทศปลอมแปลงเบอร์ให้ไม่ต้องมีเครื่องหมายเลขและบายพาสเข้ามาในไทยให้เห็นเป็นเบอร์ใครก็ได้ ซึ่งถ้าเป็นใครก็ได้จะไม่ใช้แค่หลอกลวง แต่อาจเป็นปัญหาความมั่นคงของประเทศ

2.บัญชีม้า มีการขายบัญชีแล้วคนรายใช้โอนเงิน ซึ่งพยายามอายัดบัญชีใน 5 ชั่วโมง แต่คนรายใช้เวลาโอน 5 นาทีจึงไม่มีทางอายัดเงินทัน ทั้งส่วนใหญ่ที่อายัดเงินได้ทันเป็นแก๊งมีงานวิจัยที่อยู่ในไทย ไม่ใช่มีอาชีพในต่างประเทศ เช่น กัมพูชา ที่เอาเงินออกไปเป็นพันล้านต่อเดือน และ 3.การประชาสัมพันธ์ เนื่องจากพฤติกรรมคนร้ายเปลี่ยนทุกวันจึงต้องบอกว่าอะไรคือของจริง ของปลอม

สุดท้ายคือการให้ความรู้ว่าจะโอนเงินให้ใคร ควรยืนยันตัวตนเขาให้ได้ เช่น ขอเบอร์โทรศัพท์ และโทร.กลับไปหา เพราะเทคโนโลยีปลอมเบอร์โทร.ทำให้ไม่สามารถโทร.กลับไปหาคนร้ายได้ อยากให้ส่ง SMS ถึงประชาชนทุกคนให้รู้หลักการพื้นฐานนี้

อุดช่องโหว่แอปปล้งข้อมูล

ขณะที่ รศ.ดร.ทศพล ทรรศนกุลพันธ์ กรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกล่าวว่า กิจกรรมทางอินเทอร์เน็ตส่งผลต่อการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้ใน PDPA มีการกำหนดการออกแบบฟีเจอร์บนแอปพลิเคชัน เพื่อป้องกันการเผยแพร่ข้อมูลตั้งแต่ต้น เพราะแอปพลิเคชันสมัยใหม่รวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประมวลผลได้ ใน ม.25 จึงห้ามดูดข้อมูลมาจากแหล่งอื่น

“ข้อกฎหมายเหล่านี้ออกแบบเพื่อป้องกันกลไกดูดข้อมูลอัตโนมัติ ดังนั้นการที่ข้อมูลส่วนตัวจะรั่วไหลไปหรือไม่ขึ้นอยู่กับแอปพลิเคชัน ตั้งแต่การเก็บข้อมูลที่ต้องเปิดเผยข้อมูลให้น้อยที่สุด”

นอกจากนี้ ใน พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลยังมีการตั้งคณะกรรมการย่อยตามความชำนาญ เพื่อพิจารณา

เหตุละเมิดข้อมูลเป็นรายกรณีอีกด้วย อย่างไรก็ตาม คนที่ใช้งานจะเปลี่ยนไปตามผู้ให้บริการ ดังนั้น การให้ความรู้กับผู้บริโภคที่ดีที่สุด คือ ให้ความรู้ตามฟีเจอร์ต่าง ๆ ที่มีการออกแบบไว้ล่วงหน้า คือตั้งต้นด้วยการให้ใส่ข้อมูลให้น้อยที่สุดตามความยินยอม (ม.19) รวมถึง ม.21 บอกว่าเก็บข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์ และ ม.22 ตามจำเป็น

เหยื่อ SCAM โดนหลอกลวงซ้ำซาก

นายประวิทย์ ลีสถาพรศา ประธานคณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการโทรคมนาคม แสดงความเห็น PDPA มีข้อดีในแง่การช่วยให้ประชาชนตระหนักเรื่องข้อมูลส่วนบุคคล แต่ไม่ได้ช่วยป้องกันปัญหา SCAM อ้างอิงรายงาน Truecaller Insights US Spam & Scam Report ในสหรัฐอเมริกาปี 2563 ระบุว่า 1 ใน 3 ของชาวอเมริกันโดนหลอกลวงทางโทรศัพท์ และ 19% ของเหยื่อโดนหลอกลวงซ้ำหลายครั้งในช่วงโควิด-19 สร้างความเสียหายกว่า 2.9 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ แสดงว่าแม้มีความรู้ประสบการณ์แต่มีงานวิจัยสร้างเรื่องราวและวิธีการที่สอดคล้องกับสถานการณ์ให้คนหลงเชื่อได้

“PDPA จัดการแต่ก่อนเล็กที่โจรปะติดปะต่อเองไม่ได้ แก้ปัญหาเชิงเทคนิค และแก้เรื่องการตระหนักรู้ไม่ได้ เพราะการให้ความรู้เหมือนฉีดวัคซีนที่มีคนเข้าไม่ถึง แม้แต่คนที่ได้รับความรู้แล้วก็อาจโดนหลอกลวงได้ ดังนั้น การสร้างความตระหนักรู้คือหัวใจของ PDPA แต่ไม่ใช่ทางออกของปัญหา SCAM”

ทั้งต้นทุนในการทำอาชญากรรมทางโทรศัพท์ถูกมากตั้งแต่ทำระบบและต่อสายเข้ามาในประเทศจึงควรมีระบบคัดกรองเบอร์ดี-เบอร์หลอก เช่น ในนิวซีแลนด์และออสเตรเลียมีระบบ report scam ที่มีคนกลางจัดทำรายงานเบอร์หลอกหรือสร้างระบบบล็อกการส่ง SMS เข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่ง กสทช.ต้องคิดว่า จะทำอะไรให้

เสนอตั้งพหุภาคีแก้ปัญหา

ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

กล่าวว่า การแก้ไขปัญหา SCAM ที่เป็นการหลอกลวงโดยใช้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนต้องรับผิดชอบและทำงานร่วมกัน ทั้ง กสทช. ผู้ประกอบการโทรคมนาคม ตำรวจ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาครัฐและประชาสังคม เช่น คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล, ธปท., กระทรวงดิจิทัล และองค์กรเพื่อผู้บริโภคต่าง ๆ จึงเสนอให้สร้างคณะทำงานร่วมในลักษณะพหุภาคี

โดยมีภารกิจในการพิจารณาตลอดกระบวนการการเก็บ รักษา ใช้ประโยชน์ และสื่อสารข้อมูลบนแพลตฟอร์มต่าง ๆ ให้ปลอดภัยจากการละเมิด ไม่ผลกระทบให้ผู้บริโภคเป็นผู้รู้เท่าทันรูปแบบกลโกงของมิจฉาชีพ ซึ่งเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องแสวงหาแนวทางเชิงรุกในการป้องกัน มากกว่าเฝ้าระวังแก้ไขทีหลัง ทั้งการมีแนวทางทางเทคโนโลยีที่ออกแบบเพื่อคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล (privacy by design) การบริหารจัดการระบบและข้อมูล การดำเนินการทางกฎหมายและรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ต่อสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนวนกฎหมาย PDPA สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล ที่ "คนไทย" โดน "ภาครัฐกิจ" โดนแคร์ไม่ได้ !

W.S.U.

PDPA คืออะไร...ทำไมเราต้องรู้?

กฎหมายการให้สิทธิกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

สร้างมาตรฐานการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลให้ปลอดภัย และนำไปใช้ให้ถูกต้องตามคำยินยอมที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลอนุญาต โดยกฎหมาย PDPA Thailand (W.S.U.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล) ได้ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2562

เริ่มบังคับใช้ 1 มิ.ย. 65 มีอะไรบ้าง

- การถ่ายรูป การถ่ายคลิป แล้วติดคนอื่น
- การโพสต์-การไลฟ์ แล้วติดหน้าคนอื่น
- การติดกล้องวงจรปิดนอกบริเวณบ้าน
- การเก็บแฮช ข้อมูลของคนอื่น

LIKE

สำนักงานดิจิทัลเพื่อคนไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือ Personal Data Protection Act (PDPA) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มิ.ย. 2565 ว่าด้วยเรื่องสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนคนไทย เป็นเรื่องใหม่ที่สังคมไทยต้องทำความเข้าใจ หลายประเด็นเกิดความคลาดเคลื่อนสื่อสารผิดเพี้ยนในโลกออนไลน์

สาระสำคัญของ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือ PDPA มีขึ้นเพื่อให้เอกชนและรัฐที่เก็บรวบรวม ใช้ เผยแพร่ และ/หรือ โอนข้อมูลส่วนบุคคลในราชอาณาจักรไทย ให้เป็นไปตามมาตรการปกป้องข้อมูลของผู้อื่นจากการถูกละเมิดสิทธิส่วนตัว โดยต้องขอ **"ความยินยอม"** จากเจ้าของข้อมูล ก่อนการเก็บ รวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย

อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดบางประการกฎหมาย PDPA ได้สร้างความสับสนจนมีการตีความคลาดเคลื่อน โดยเฉพาะที่ระบุถึงการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน ทำให้สังคมเกิดคำถามในหลายประเด็น ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.) ได้

เผยแพร่ข้อเท็จจริงสร้างความเข้าใจ สรุปลงได้ดังนี้

กรณีการถ่ายรูป-ถ่ายคลิปโดยติดบุคคลอื่นโดยผู้ถ่ายรูป-ถ่ายคลิปไม่เจตนา และการถ่ายรูปถ่ายคลิปลงโซเชียลมีเดียก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ถูกถ่าย สามารถทำได้ หากเป็นการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว

หากถ่ายคลิปหรือรูปถ่ายซึ่งบังเอิญติดคนอื่นด้วย สามารถโพสต์ในโซเชียลมีเดียได้ โดยมีข้อแม้ว่าต้องใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว ไม่ใช่แสวงหากำไรทางการค้า และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลที่ถ่ายติดมา

การติดกล้องวงจรปิดไม่มีป้ายแจ้งเตือนผิดกฎหมาย PDPA ยกเว้นการติดกล้องวงจรปิดภายในบ้าน ไม่จำเป็นต้องมีป้ายแจ้งเตือน หากเพื่อป้องกันอาชญากรรม และรักษาความปลอดภัยของตัวเจ้าของบ้าน

และเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไม่จำเป็นต้องขอความยินยอมต้องให้ความยินยอมทุกครั้งก่อนนำข้อมูลไปใช้ หากการใช้ข้อมูลดังกล่าว เป็นการทำตามสัญญา เป็นการใช้ที่มีกฎหมายให้อำนาจ เป็นการใช้เพื่อรักษาชีวิต และ/หรือร่างกาย

PDPA เราได้ประโยชน์อะไร?

พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562

เพิ่มความเชื่อมั่นว่าข้อมูลส่วนบุคคลจะได้รับการจัดเก็บอย่างปลอดภัย
มีมาตรฐาน

ลดความเดือดร้อนรำคาญ ความเสี่ยง
หรือความเสียหายอันเกิดจากการถูกละเมิด
ข้อมูลส่วนบุคคล

มีสิทธิรับทราบวัตถุประสงค์ของการเก็บ
ใช้หรือเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล
ก่อนตัดสินใจให้ข้อมูลได้

สำนักงานดิจิทัลเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศิลปากร

4 มีสิทธิเข้าถึง ขอให้ลบ ทำลาย
แก้ไข ระงับ ยกเลิก ถอนความยินยอม
การใช้

5 สามารถร้องเรียนและฟ้องเรียก
ค่าสินไหมทดแทน หากมีการใช้ข้อมูล
นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ ที่แจ้งไว้

ของบุคคล เป็นการใช้เพื่อการค้นคว้าวิจัยทางสถิติ การใช้เพื่อ
ประโยชน์สาธารณะ และเป็นการใช้เพื่อปกป้องผลประโยชน์
หรือสิทธิของตนเอง

“สำหรับข้อกังวลเกี่ยวกับ PDPA เรื่องการถ่ายภาพ เช่น
การที่เราไปถ่ายภาพแล้วไปติดบุคคลอื่นเข้ามาในภาพ ซึ่งเรา
ไม่รู้จักรู้แล้วติดโดยบังเอิญ อันนี้ไม่มีความผิด แม้ว่าเราจะเอา
ภาพนั้นไปโพสต์ไปใช้ในเรื่องส่วนตัว ถ้าไม่ได้ไปทำให้เค้าเสีย
หาย ไม่ได้ตั้งใจไปให้เค้าเกิดความเสียหาย มันไม่มีความผิด
อันนี้ไม่ถือว่าเป็นความผิดกฎหมาย PDPA รวมถึง เรื่องกล้อง
วงจรปิดที่เราติดไว้ที่บ้าน แล้วไปติดภาพของคนที่ไม่ได้ผ่าน
ผ่านมา ถ้าเราไม่ได้เอาไปใช้ประโยชน์ในทางที่มีชอบ เป็นข้อมูล
ที่เราเก็บไว้เพื่อป้องกันอาชญากรรมก็ไม่มีความผิด” นายชัยวุฒิ

ธนาคนานุสรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคม (ดีอีเอส) อธิบายข้อมูลที่หลายคนปริวิตก

วัตถุประสงค์ของ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือ

PDPA เป็นกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิของประชาชน ดูแล
ประชาชนในเรื่องข้อมูลข่าวสาร ไม่ใช่กฎหมายที่มุ่งจะไปเอาผิด
หรือลงโทษใคร กล่าวคือเป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองข้อมูล
ส่วนบุคคล เช่น ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ รูปถ่าย บัญชีธนาคาร
อีเมล ไอดีไลน์ บัญชีผู้ใช้ของเว็บไซต์ ลายนิ้วมือ ประวัติสุขภาพ
 เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถระบุถึงตัวเจ้าของข้อมูลนั้นได้
อาจเป็นได้ทั้งข้อมูลในรูปแบบเอกสาร กระดาษ หนังสือ หรือ
จัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาการถูกล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล
ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในปัจจุบัน เช่น การซื้อขายข้อมูลเบอร์
โทรศัพท์และข้อมูลส่วนตัวอื่นๆ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ยินยอม
ที่มักพบได้มากในรูปแบบการโทร.มาโฆษณา หรือล่อลวง

ดังนั้น PDPA จะมีผลทำให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิในข้อมูล

ส่วนตัวที่ถูกจัดเก็บไปแล้ว หรือกำลังจะถูกจัดเก็บมากขึ้น เพื่อ
สร้างความปลอดภัยและเป็นส่วนตัวให้แก่เจ้าของข้อมูล โดย
มีสิทธิที่สำคัญคือ สิทธิการรับทราบและยินยอมการเก็บข้อมูล
ส่วนตัว และสิทธิในการขอเข้าถึงข้อมูลส่วนตัว ถัดกันและ
เพิกถอนการเก็บและนำข้อมูลไปใช้ และสิทธิขอให้ลบหรือ
ทำลายข้อมูลส่วนตัว

และสิทธิที่เพิ่มขึ้นของเจ้าของข้อมูล จะทำให้ผู้ประกอบการ
การขอองค์กรและบริษัทต่างๆ ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการ
เก็บรวบรวมและนำข้อมูลส่วนตัวของเจ้าของข้อมูล ไม่ว่าจะ
เป็นลูกค้า พนักงานในองค์กร หรือบุคคลใดๆ ที่เกี่ยวข้องให้
เป็นไปตามหลักปฏิบัติของ PDPA และหากไม่ดำเนินการตาม

หลักของ PDPA อาจต้องรับโทษร้ายแรง

ทั้งโทษทางแพ่ง - ค่าสินไหมทดแทนจากความเสียหาย
ที่ได้รับจริง และศาลสั่งลงโทษเพิ่มขึ้นได้ไม่เกิน 2 เท่าของ
สินไหมทดแทน.

โทษทางปกครอง - ไม่ขอความยินยอมให้ถูกต้อง ไม่
แจ้งรายละเอียดให้เจ้าของข้อมูลทราบ ไม่ให้เจ้าของข้อมูลเข้า
ถึงตามสิทธิ ฯลฯ ปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท, เก็บรวบรวม ใช้
หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ปราศจากฐานทางกฎหมาย
ปรับไม่เกิน 3 ล้านบาท และ เก็บรวบรวม ใช้ เปิดเผยหรือโอน
ข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหว โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปรับไม่
เกิน 5 ล้านบาท

และโทษอาญา - ทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง
ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย จำคุก
ไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5 แสนบาท, เพื่อแสวงหา
ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือ
ผู้อื่น จำคุก ไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท และลวง
รู้ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ ตาม

ข้อมูลส่วนบุคคล คืออะไร?

ข้อมูลส่วนบุคคล
คือ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่ทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ไม่ว่าทางตรง ทางอ้อม เช่น ชื่อ-นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ อีเมล รูปภาพใบหน้า ประวัติการทำงาน ทะเบียนรถ บัญชีธนาคาร cookies

ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความอ่อนไหว
คือ ข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อนและเสี่ยงต่อการถูกใช้ในการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม จึงต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ เช่น เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ศาสนา ลัทธิปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ความเห็นทางการเมือง ข้อมูลสุขภาพ ข้อมูลทางพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ ประวัติอาชญากรรม

สำนักงานดิจิทัลเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ร.บ. นี้ ห้ามนำไปเผยแพร่แก่ผู้อื่น (เว้นแต่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย) จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5 แสนบาท นอกจากนี้ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิด เป็นนิติบุคคล หากกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลที่ได้รับผิดชอบ สั่งการหรือกระทำให้หรือละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำ จนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ต้องรับโทษในคดีอาญานั้นไว้ด้วย

แน่นอนว่า กฎหมายใหม่ฉบับนี้กระทบโดยตรงต่อภาครัฐกิจ โดย PDPA ระบุถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลไว้ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรกคือ “เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล” กลุ่มที่สองคือ “ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล”/หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมหรือ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล และกลุ่มที่สามคือ “ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล” หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ซึ่งภาครัฐกิจ จะอยู่ในฐานะของ “ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล” หรือ “ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล” ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าที่มีอยู่ให้ไม่ละเมิดสิทธิของลูกค้า และได้รับความยินยอมตามกฎหมายก่อน อาทิ ต้องได้รับความยินยอมก่อน หรือขอเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ต้องทำโดยชัดแจ้ง เป็นหนังสือหรือทำผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ถอนความยินยอมเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่มีข้อจำกัดสิทธิ เป็นต้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลฯ ขยายความเพิ่มเติมด้วยว่า พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือ PDPA มีไว้คุ้มครองประชาชน ยกตัวอย่างเช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูล

ที่ประชาชนไปติดต่อธุรกิจ ติดต่อร้านค้าต่างๆ ก็จะทำให้ชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ และข้อมูลส่วนตัวต่างๆ ในการทำธุรกรรมที่เราทำกิจการ ข้อมูลเหล่านี้จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

หมายความว่าร้านค้าหรือธุรกิจที่เก็บข้อมูลร้านค้าจะต้องเก็บให้ดี ห้ามให้รั่วไหล ห้ามห้ามเอาไปขาย หรือเอาไปใช้ประโยชน์ในทางมิชอบ ซึ่งอันนี้มีความผิดตามกฎหมายนี้ประชาชนก็จะมีสิทธิในข้อมูลของตัวเอง ถ้าท่านไม่ให้ความยินยอมร้านค้าหรือธุรกิจที่เอาข้อมูลของท่านไป จะเอาข้อมูลนั้นไปใช้ไม่ได้ ซึ่งอันนี้ก็กฎหมายที่มีประโยชน์จริงๆ ในการคุ้มครองข้อมูลของประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในการให้ข้อมูลกับกิจการร้านค้าต่างๆ อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจดิจิทัลมากขึ้น

ขณะที่ นายไตรรัตน์ วิริยะศิริกุล รักษาการแทนเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เปิดเผยหลังสำนักงาน กสทช. ได้ประชุมร่วมกับผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.) เรื่อง ความพร้อมในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกิจการโทรคมนาคมรองรับ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือ PDPA ว่า กฎหมาย PDPA จะเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาการถูกล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล เช่น การซื้อขายข้อมูลเบอร์โทรศัพท์และข้อมูลส่วนตัวอื่นๆ โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ยินยอม ที่พบมากในรูปแบบการโทรมาโฆษณา หรือ ล่อลวง

โดย กสทช. อยู่ระหว่างจัดทำร่างประกาศ เรื่อง มาตรการคุ้มครองสิทธิของผู้ใช้บริการโทรคมนาคมเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในความเป็นส่วนตัว และเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม ก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้จัดการสุดสัปดาห์ 360° Poo Jatkarn Weekend 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 400	Section: First Section/- วันที่: เสาร์ 4 - ศุกร์ 10 มิถุนายน 2565 ปีที่: 13 ฉบับที่: 658 หน้า: 10(กลาง), 11 Col.Inch: 211.11 Ad Value: 84,444 PRValue (x3): 253,332 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: สำนวณกฎหมาย PDPA สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล ที่ "คนไทย" โนสน "ภาคธุรกิจ" โนแควร์...
--	---

ลำดับถัดไป

ในส่วนของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตรายใหญ่ มีการเตรียมความพร้อมรองรับกฎหมาย PDPA อาทิ มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officer (DPO)) การจัดทำประกาศความเป็นส่วนตัว (Privacy Notice) การจัดทำบันทึกการกิจกรรมการประมวลผล (ROPA) การจัดทำความยินยอมในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลส่วนบุคคล (Consent Form) การจัดทำข้อตกลงการประมวลผลในกรณีที่มีการจ้างผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล การจัดตั้งคณะทำงาน PDPA ภายในองค์กร การจัดทำนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Policy) ประกาศการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้ลูกค้า การจัดทำนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ เพื่อป้องกันข้อมูลรั่วไหล เป็นต้น

และมีการประเมินว่าหลังบังคับใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลส่วนบุคคล หรือ PDPA จะเป็นประเด็นที่ถูกนำมาเก็งกำไรระยะสั้นในหุ้นกลุ่มเทคโนโลยี

นายกรภัทร วรเชษฐ์ ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและบริการการลงทุน บล.โนมูระ พัฒนสิน เปิดเผยถึงหุ้นที่จะได้รับอานิสงส์ 1. ทำให้ภาคธุรกิจมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเป็นระบบมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ Cloud & Data หุ้นที่ได้รับประโยชน์คือ INSET และ ITEL 2. ทำให้ภาคธุรกิจเร่งดำเนินการยกระดับรักษาความปลอดภัยข้อมูล (Cyber Security) หุ้นที่ได้รับประโยชน์คือ SECURE, VCOM และ MFEC 3. ทำให้เกิดความจำเป็นสำหรับผู้ต้องการนำข้อมูลไปใช้งานต้องอิงหลักวิธีที่ถูกตามกฎหมายและสามารถใช้สร้างประสิทธิภาพต่อธุรกิจดีขึ้น (Digital Technology Consults) หุ้นที่ได้รับประโยชน์คือ BE8 และ BBIK

นอกจากนี้ ฝ่ายวิจัย บล.หยวนต้า เปิดเผยว่ากฎหมาย PDPA เป็นตัวผลักดันให้เอกชนและภาครัฐต้องลงทุนในด้านของการจัดการระบบจัดเก็บข้อมูลลูกค้า เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเติบโตของหุ้นในกลุ่ม ICT Small Capที่กำลังเจาะตลาดดังกล่าวอยู่ ได้แก่ MFEC, HUMAN, ITEL, INSET และ SECURE

สรุปได้ว่า พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือ PDPA จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการคุ้มครองและให้สิทธิกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลประชาชนทุกคน เป็นการสร้างมาตรฐานใหม่ด้านข้อมูลส่วนบุคคล และส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ ■

อีกรูปหนึ่งการควรวมระหว่าง DTAC และ True กับ กสทช.ชุดใหม่

ดร.เจษฎา คิวรักษ์

หัวหน้าฝ่ายธุรกิจและธุรกิจสัมพันธ์ บริษัทอริคสันประเทศไทย

เมื่อเดือนธันวาคม 2564 ผู้เขียนได้มีการกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม กสทช.ชุดใหม่ได้มีการเข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการตั้งแต่เดือนเมษายนที่ผ่านมา ประเด็นเรื่องการควรวมยังคงเป็นประเด็นร้อนแรงที่ส่งผ่านจาก กสทช.ชุดเดิมมาสู่ชุดใหม่ การควรวมประเด็นในรายละเอียดยังมีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการควรวมของผู้ให้บริการสองราย หรือเป็นแค่การควรวมของบริษัทแม่ที่ทำการถือหุ้นของผู้ให้บริการสองราย อย่างไรก็ตาม ในบทความนี้ผู้เขียนอยากสะท้อนมุมมองส่วนตัวในประสบการณ์ด้านกิจการโทรคมนาคมที่มีอยู่

●การควรวมทำให้เหลือผู้เล่นในตลาดลดลง ค่า HHI แล่ง ผู้บริโภคมีทางเลือกน้อยลงต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อประเทศ?

ในมุมมองเรื่องนี้ผู้เขียนคิดว่าไม่สามารถใช้มุมมองเพียงมิติเดียวได้ เนื่องจากสภาพตลาดโทรคมนาคมกำลังเข้าสู่การเปลี่ยนแปลง โครงข่ายโทรคมนาคมกำลังจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศในภาคส่วนต่างๆ การมาถึงของ 5G ที่จะเข้ามาช่วยในเรื่องการทำ Digital Transformation ให้กับอุตสาหกรรมต่างๆ ที่มีสัดส่วน GDP สูงถึงเกือบ 40% สูงกว่าภาคการขนส่งการค้า การสื่อสาร และภาคการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วน ที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในการนำเอาเครื่องจักรชนิดใหม่ที่มีเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น เช่นเครื่องจักรที่มี

ความสามารถด้าน AI หรือการนำเอาเทคโนโลยี AR VR มาใช้ในเรื่องการทำ Digital Twin เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาโรคระบาดในอนาคต ที่คนงานไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในโรงงานพร้อมกันทีเดียว

จากสภาพความเป็นจริงแล้วประเทศไทยมีการจัดสรรคลื่นความถี่ 5G มาเป็นเวลามากกว่าสองปีแล้ว ก่อนประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย แต่มาจนถึงทุกวันนี้การใช้งาน 5G ยังเป็นเพียงแค่อิงในตลาดผู้บริโภคทั่วไปในเรื่องบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตเท่านั้น ไม่ได้ต่างจากบริการ 4G ที่มีอยู่ การแข่งขันยังคงเป็นเพียงการแข่งขันด้านราคา และคุณภาพโครงข่ายของบรอดแบนด์สำหรับผู้บริโภคเท่านั้น ผู้ให้บริการขาดแรงจูงใจและความสามารถในการลงทุนในการยกระดับ 5G เพื่อเข้าสู่การเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการยกระดับความสามารถดิจิทัลในภาคส่วนอุตสาหกรรมต่างๆ

ในมุมมองของผู้เขียนมองว่าความสำคัญของการเลือกผู้บริโภคในตลาดบรอดแบนด์โทรศัพท์เคลื่อนที่ก็ยังมีสำคัญอยู่ แต่ทั้งนี้ในส่วนการสร้างการแข่งขันให้มีการเร่งพัฒนา 5G ให้รองรับภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน ทั้งนี้ กสทช.ซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลการมีผลกระทบถึงความสามารถการลงทุนในเรื่องนี้ของผู้ประกอบการจะมีความจำเป็นอย่างยิ่งด้วย หรือพูดอีกนัยหนึ่งได้ว่าการแข่งขัน 4G ยังคงต้องรักษาไว้ แต่การกระตุ้นให้มีการลงทุนพัฒนา 5G ก็มีความสำคัญด้วย ลำพังเพียงแค่การกำหนดให้มีการลงทุนโครงข่าย 5G ตามพื้นที่ที่กำหนดเท่านั้นยังไม่พอ เพราะผลที่ผ่านมาสองปีก็ไม่สามารถบรรลุเจตจำนงของการยกระดับประเทศด้วยโครงข่าย 5G ได้

การกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมและการสื่อสารอันเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับเศรษฐกิจต่างๆ ของ

ประเทศ จำเป็นจะต้องมีมิติการมองผลประโยชน์ของประเทศเป็นตัวตั้ง ไม่ใช่มองแต่เพียงในมิติของประโยชน์ ผู้บริโภค อุตสาหกรรม หรือภาครัฐ อย่าง

ได้อย่างหนึ่งเท่านั้น แต่ควรเป็นการสร้างสมดุลของประโยชน์ทั้งสามด้านเป็นสำคัญ การแสวงหาคำตอบไม่ใช่มีแต่เพียงคำถามเดียว “ในประเด็นการอนุญาตให้ควรวมหรือไม่?” แต่จำเป็นที่จะต้องมีการตอบสำหรับคำถามอื่นต่อไป เช่น “เงื่อนไขการควรวมควรมีการกำหนดอย่างไรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในภาพรวม?” “การไม่ให้ควรวมจะอย่างไรเพื่อให้มีการตื่นตัวในการเร่งการลงทุน 5G เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศ?” ฯลฯ

●ปฐมบทแห่งปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมโทรคมนาคมและการสื่อสารของประเทศไทย

ผู้เขียนได้เคยเขียนเรื่องนี้ในหลายครั้งแล้วว่า ปัญหาที่สำคัญคือแนวความคิดของการออกกฎหมายกำกับดูแลและการจัดสรรทรัพยากรของประเทศ เช่น พ.ร.บ.กสทช. 2553 ที่มีการแก้ไขหลายครั้งแล้ว แต่หลักการสำคัญยังไม่ได้มีการพิจารณา แนวความคิดการจัดสรรคลื่นความถี่ตาม พ.ร.บ.กสทช. ที่มีอยู่ยังคงแนวความคิดในเรื่องการจัดสรรความถี่เพื่อมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าให้กับภาครัฐ (Maximize Asset Value) ยัง

ปรากฏในมาตราต่างๆ ที่กำหนดให้การจัดสรรความถี่เพื่อการพาณิชย์เกือบทุกอย่างต้องนำไปสู่การประมูลที่ผู้ชนะต้องเสนอราคาให้มากที่สุดเท่านั้น ทั้งที่ควรอยู่บนแนวความคิดในการส่งเสริมให้ผู้คน องค์กรต่างๆ สามารถเข้าถึงทรัพยากรความถี่ได้มากที่สุด (Maximize Spectrum Access) บนความเป็นจริงที่ว่าความถี่เมื่อได้มากแล้วไม่สามารถนำมาใช้ได้เลย แต่จำเป็นจะต้องมีการลงทุนสร้างโครงข่าย อุปกรณ์ให้รองรับการนำความถี่มาใช้งาน การจัดสรรเพียงแค่มองที่มูลค่าความถี่แต่ไม่คำนึงถึงต้นทุนความถี่ที่ผู้ประกอบการจะต้องเป็นภาระ จนนำไปสู่การชะงักงันในการลงทุนสร้างโครงข่าย เป็นสิ่งที่ผู้กำกับดูแลจำเป็นต้องมีความรอบรู้ในการจัดการเรื่องนี้ เพื่อสร้างการเติบโตของธุรกิจโครงสร้างพื้นฐานนี้

และเมื่อนั้นประโยชน์จะตกอยู่กับผู้บริโภคและภาครัฐอย่างแท้จริงและยั่งยืน ไม่อยู่บนความฉาบฉวยที่สนใจตัวเลขในการประมูลความถี่ให้ได้มากที่สุดเท่านั้น